

KONU ANLATIMI

GEÇİŞ VE BAĞLANTI İFADELERİ

Kimi ifadeler cümlede kendinden önceki anlamın değiştiğini ifade edecek şekilde geçiş ve bağlantı sağlarlar. Bunlara geçiş ve bağlantı ifadeleri denir.

"Yalnız, ancak, ama, fakat, buna rağmen, "veya, ne var ki, lakin, ne yazık ki, oysa, halbuki, yine de..." sözleri bu ifadelerin başlıcalarıdır.

Bu ifadeler düşüncenin değiştiğini gösteren ifadelerdir.

ÖRNEK:

Bu kitabı daha önce okumak istemiştım fakat bir türlü okuyamadım.

*Bu cümlede fakat ifadesi ile istenen ama önceden yapılamamış bir durum ifade edilmiştir.

Zekâyı çalışmadan önde tutarlar hâlbuki çalışma olmadan zekâ gelişmez.

* Bu cümlede bir düşünceye karşı savunulan başka bir düşünceye halbuki ifadesiyle geçilmiştir.

Aşağıdaki cümlelerde yer alan geçiş ve bağlantı ifadelerini bularak altlarındaki alana yazınız.

Yayladan ayrılmak zorunda kaldık oysa oradayken çok mutluyduk.

.....

Mağaralarla ilgili bir kitap aradım ne var ki burada bulamadım.

.....

İçeriği aydınlatmak için ışık yaktık lakin içeride yarasa olabileceğini unuttuk.

.....

ALİŞTIRMALAR

Aşağıdaki alanlara verilen ifade ile ilgili bir cümle yazınız.

Yalnız:

.....

.....

Veya:

.....

.....

Ancak:

.....

.....

Aşağıdaki cümlelerdeki boşluklara uygun ifadeleri yerleştiriniz.

Ama, fakat, buna rağmen, ne yazık ki, yine de

Bu ödev çok zor görünüyordu ben çok çalışarak ödevi yaptım.

Önümüzde dik yamaçlar vardı tırmanmaya devam ettik.

Kazayı görür görmez olay yerinde durduk görevliler gelene kadar bir şey yapamadık.

Ormanda yürürken yaralandı yürüyüşe devam etti.

Kırılan cevizler iri görünüyordu tadı iyi değildi.

ETKİNLİK

Aşağıdaki metinde yer alan geçiş ve bağlantı ifadelerini bularak daire içerisine alınız.

Sabah uyandı, aşağı inip kahvaltı yapanlara katılacaktı fakat aşağı indiğinde mutfakta kimsenin olmadığını gördü. Odaları gezindi ama kimseleri bulamadı. Oysa bu saatte mutlaka herkes kahvaltı başında olurdu. Artık iyice meraklanmıştı bir süre bekledi birisi gelir diye hâlbuki hiç gelen olmadı. Üzerini giyinip sokağa çıktı. Bir kalabalık vardı. Kalabalıkta ev halkına göz gezdirdi ne var ki ilk bakışında kimseyi göremedi. Kalabalığa biraz daha yaklaşıncı, evdekilerin kalabalığın içinde olduğunu gördü. Herkes sokakta meydana gelen bir kazaya bakıyordu.

Aşağıdaki boşluklara uygun ifadeler yazınız.

Bu soruyu çözeceğiz belirli bir süre tutacağız.

Bütün hazırlıkları yapmıştık son anda elektrikler kesildi.

Anlatılanları biliyorum gözlerimle de görmeliyim.

Biz elimizden geleni yaptık sorular çok zordu.

Biz yürürken çok yağmur yağdı gitmek istediğimiz yere ulaştık.

Bu işi arkadaşlar yapacak biz yapacağız.

Çocuklar parka gitmek istediler yağmur yağdı.

Derslerimize çalıştık ödevi yapmayı unutmamışız.

Resim yarışmasını Ayşe kazandı ben de güzel bir resim çizmiştim.

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplandırınız.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamın yönünü değiştiren bir ifade kullanılmıştır?

- A) Olgunlaşmış meyveleri bu hafta toplayacaklar.
- B) Bütün malzemeleri tamamdı ne var ki zamanı yoktu.
- C) Sabah erkenden kalkar, kahvaltısını yapıp yürüyüşe giderdi.
- D) Çocuklar okulun bahçesinde oyun oynuyorlar.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi anlam yönünü değiştiren bir ifade değildir?

- A) için
- B) fakat
- C) lakin
- D) oysa

Aşağıdakilerden hangisinde geçiş ve bağlantı ifadelerinden herhangi biri kullanılmamıştır?

- A) Kaleye gittik ama giriş kapısı kapalıydı.
- B) Kitap okumak için odasına gitti.
- C) Yoruldu lakin yorulduğuna değdi.
- D) Çocuk ağlıyordu hâlbuki gözyaşı yoktu.

- 1- Sahayı gördüm fakat zeminin beğenmedim.
- 2- Bu fidanlar belediye tarafından dikildi.
- 3- Bazı öğrenciler konuyu ve ana düşünceyi karıştırdılar.
- 4- Yeliz güneşin doğuşunu izlemek için erkenden uyandı.

Yukarıdaki cümlelerden hangisinde cümlelerin anlam yönünü değiştiren bir ifadeye yer verilmiştir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bağlantı ifadesi bulunmamaktadır?

- A) Kardeşim sanırım bu işi yapar.
- B) Güneş pırıl pırıldı ama hava soğuktu.
- C) Gülüyorum lakin için hüznü dolu.
- D) Cevap vermedi oysa beni duymuştu.